

Pécsről indul útjára a Magyar Tudomány Ünnepe 2024-es programsorozata

Ünnepi köszöntőkkel, díjátadással és tudományos előadással kezdődött Pécsen november 4-én a 2024-es Magyar Tudomány Ünnepe. November 5-én az MTÜ kiemelt eseményének számító, a nagyközönségnek szóló Tudományünnep+ programsorozat is kezdetét veszi. Az ismeretterjesztő előadások a közvéleményt aktuálisan leginkább foglalkoztató témákat dolgozzák fel. A „Tudományos tanácsadás a társadalom szolgálatában” mottó jegyében megrendezett tudományünnepi eseménysorozat az MTA YouTube-csatornáján is követhető.

2024. november 4-én 11 órakor Pécsen megkezdődött a Magyar Tudomány Ünnepe. Az egy hónapos programsorozatban idén is több száz hazai és határon túli tudománynépszerűsítő, ismeretterjesztő és szakmai rendezvény kapott helyet. Az ünnepi beszédek után Kemenesi Gábor, Junior Prima díjas magyar biológus, víruskutató, a Pécsi Tudományegyetem Virologiai Nemzeti Laboratórium vezetője tart tudományos előadást *A virológia 100 éve a járványok tükrében* címmel.

A Magyar Tudomány Ünnepe programsorozat központi rendezvényeinek helyszíne a Humán Tudományok Kutatóháza. A részvétel minden programon, előadáson ingyenes, de a férőhelyek korlátozott száma miatt előzetes regisztráció szükséges. A [Humán Tudományok Kutatóházában](#) zajló központi programokat a tudomanyunnep.hu oldalon, a „Központi programok” menüpontra kattintva lehet elérni. Regisztrálni az Eseménynaptárban a program címére, majd ezt követően a regisztrációs ablakra kattintva lehet. Az Eseménynaptárban az MTÜ összes programja megtalálható.

A nagyközönségnek szólnak a Tudományünnep+ programsorozat este 18.30 órától kezdődő ismeretterjesztő előadásai. Ezekről az előadásokról a Humán Tudományok Kutatóházában zajló többi [központi programmal](#) együtt élő közvetítés követhető az [MTA YouTube-csatornáján](#). A felvételek később is megtekinthetők ugyanott.

Programajánló (2024. nov.5 - nov.8.)

A tudományünnepi rendezvények ingyenesen látogathatók, de a helyek korlátozott száma miatt a legtöbb programra jó, ha előre regisztrálnak.

A Magyar Tudomány Ünnepeének 2024-es programjai előzetes regisztrálási lehetőséggel a tudomanyunnep.hu oldalon érhetők el.

Aszály és özönvíz: látszólag a klímaváltozás jin-jangja, ám esetükben szó sincs egyensúlyról és harmóniáról, sőt inkább kéz a kézben rombolnak. Az emberiség legfeljebb alkalmazkodhat hozzájuk, elsősorban azzal, hogy visszatartja a vizet a tájban. Hogyan alakulnak a felszín alatti vízszintek a jövőben? Lehetséges-e a víztározás a talaj felszínközeli és mélyebb rétegeiben? De nem csak vízhiány vagy hirtelen lezúduló víztöbblet formájában jelentkeznek természeti veszélyek. Jelenleg már mintegy 800 millióan élnek vulkáni veszélyben, ami jelentős feladatot ad a vulkanológusoknak, hogy még jobban megismerjük a tűzhányók működését, még hatékonyabban jelezzük előre a vulkánkitöréseket. Milyen technikák alkalmasak erre? Erről is hallhatunk előadást november 5-én, amikor a földtani és klimatikus veszélyeknek szentelhetünk egy délutánt. A „[Természeti veszélyek és kockázatok: földtudományi lehetőségek a felismerésben, kezelésben, előrejelzésben](#)” című programon szó lesz arról is, milyen következményei vannak a változó földhasználatnak Magyarországon, és milyen hatással vannak az általános melegedési trendek az időjárási és éghajlati szélsőségekre.

Matematikusok gyakran megfordulnak a Magyar Tudomány Ünnepeén, de olyan matematikussal, aki

zeneszerző, furulyaművész és karnagy is egyben, még biztosan nem találkozhatott a közönség. Most erre is sor kerül: a Tudományünnep+ [első előadását Bali János tartja](#) a budapesti szabadzene-szcénáról november 5-én 18.30-tól. Hogy az előadásban lesz-e szó matematikáról, ott kiderül.

Az MTA mecénásairól, tudós nőkről és Széchenyiről szóló ünnepi kötetek mellett megismerhetjük az Akadémia 200 éves évfordulójának kiállításterveit az [MTA200 Bizottság tudományünnepi rendezvényén](#) november 6-án délelőtt. Ez nem álhír. De hogy lehet megállapítani egy hírről nyelvészeti alapon, hogy az? Mit lehet kezdeni az álhírekkel, ha a definiálásuk vagy a felismerésük problémáját nézzük? Honnan ered a Hortobágy név? Mit tudhatunk meg a vízrajzi és domborzati viszonyok változásáról, ha a természeti neveket vizsgáljuk? Ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak többek közt a [„Mutatványok az MTA nemzeti programjainak eredményeiből: Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program”](#) című esemény előadói november 6-án délután.

A Brexit tanulságait [Halmai Péter közgazdász vonja le](#) november 6-án, az amerikai elnökválasztását pedig már [Romsics Gergely történész](#), aki november 7-én elemzi az utóbbi évtizedek társadalmi-gazdasági folyamatait az Egyesült Államokban, és ezek hatásait a legutóbbi elnökválasztásokra.

A gyermekvállalás és a tudományos karrier kérdése köré szerveződnek november 7-én a [Nők a tudományban program](#) előadásai, amelyekben statisztikai elemzések, történeti áttekintés, ágazati vizsgálatok és interjúk kutatások eredményeit ismertetik a résztvevők. Külön kitérnek a határon túli kutatónői pályák egyes jellegzetességeire és a fiatal kutatónők helyzetére. Az előadásokat kerekasztal-beszélgetés követi a kutatók mellett Szécsi Noémi íróval, aki két nőtörténeti könyvet jegyez, és más munkáiban is foglalkozik a nők múltbéli és jelenlegi szereplehetőségeivel.

Az SMA-terápia kulcsa, hogy időben felismerjük a betegséget, mert a vele járó idegsejtpusztulást semmilyen terápia nem tudja visszafordítani. Milyen egyéb betegségek esetében létfontosságú a korai diagnosztika és az időben megkezdett terápia? Hogyan változtathatják meg egyes betegségek kórlefolyását? Többek közt ezekkel a kérdésekkel, de a magyarországi szűrés történetével is foglalkoznak a [„Ritka örökletes betegségek újszülöttkori szűrése”](#) című rendezvény előadói november 7-én délután.

Nagyrészt klinikai, gyakorlati kérdésekkel foglalkoznak az [„Újabb eredmények az endokrinológia és anyagcsere tudományterületen”](#) című orvostudományi rendezvény előadói, külön hangsúlyt helyezve az endokrinológiai és anyagcsere-betegségek népegészségügyi vonatkozásaira.

Kevés kérdésben van világszintű együttműködés, a fúziós technológia előmozdításáért azonban több évtizede vállalva küzdenek a világ legjobb magfizikusai, köztük számos magyar kutató. Utóbbiak a tudományünnep [„Harmadik tűzgyújtás – a fúziós kutatások helyzete és magyar vonatkozásai”](#) című rendezvényén is bemutatják, hol tartanak a fúziós kutatások a világban, és mi ebben az ő szerepük. Szó lesz az ITER tervezési kihívásairól, a magfúziós erőmű megvalósításához vezető út nehézségeiről és arról is, csupán technológiai kérdés-e az energiatermelő fúziós reaktorok fejlesztése. [Fülöp Tünde magfizikus](#) pedig egyenesen Svédországból érkezik, hogy elmondja, milyen kihívást jelent a fúziós folyamat biztonságos leállítása.

Sajtókapcsolat:

- Magyar Tudományos Akadémia
- +36 1 411 6100 / 594
- sajtó@titkarsag.mta.hu

Eredeti tartalom: Magyar Tudományos Akadémia

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/16342/pecsrol-indul-utjara-a-magyar-tudomany-unnepe-2024-es-programsorozat/>